

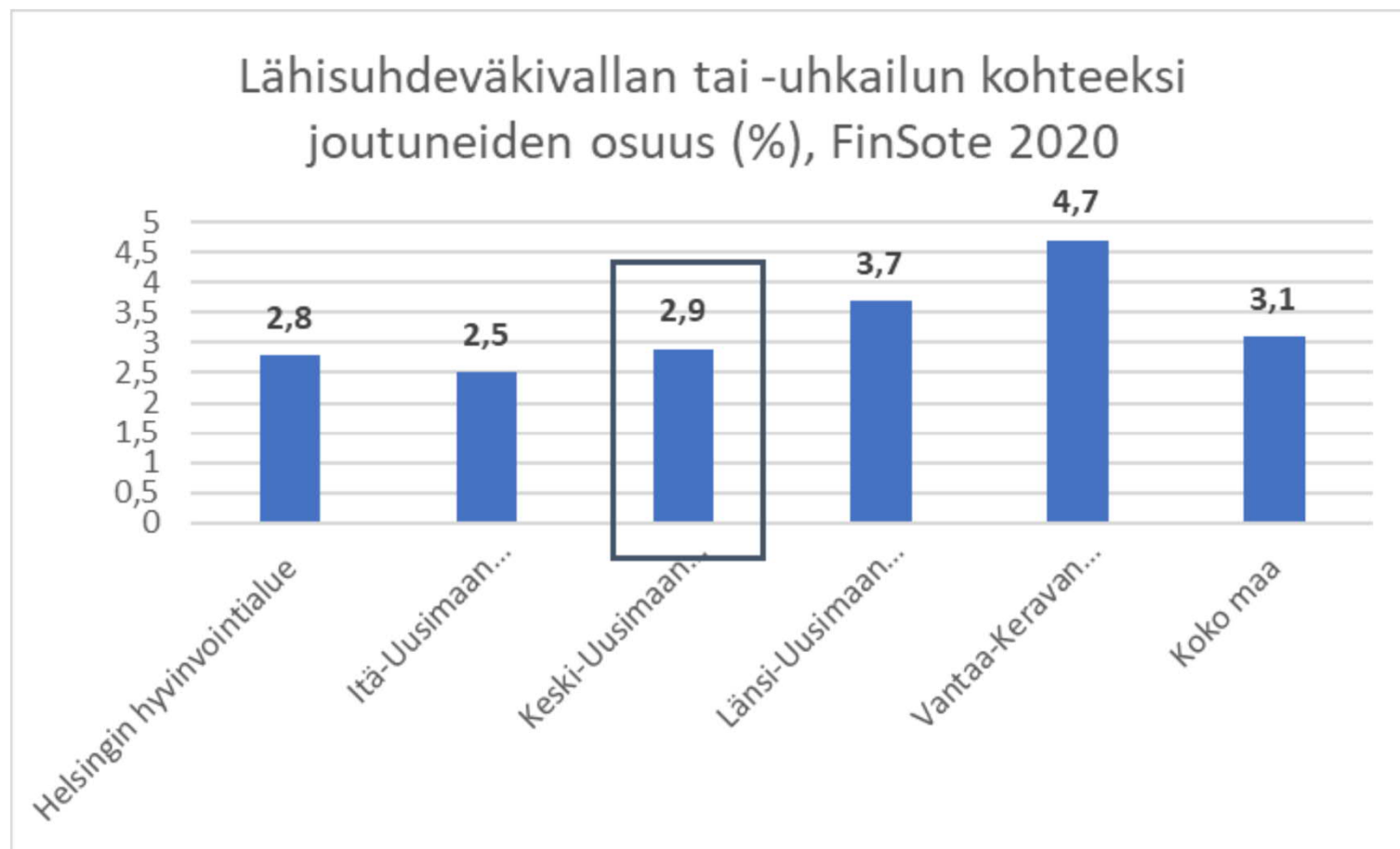
TUUSULA

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Hyte-lautakunta 12.4.2022

Jaana Kellosalmi, Ohjaamopalvelupäällikkö

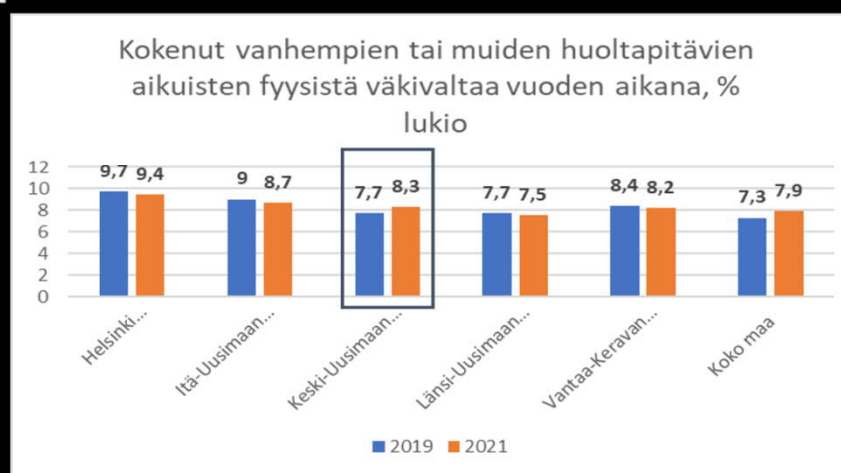
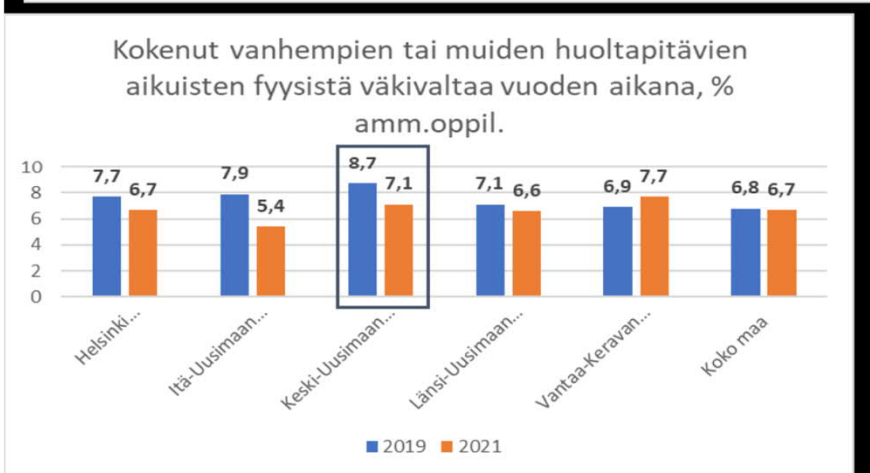
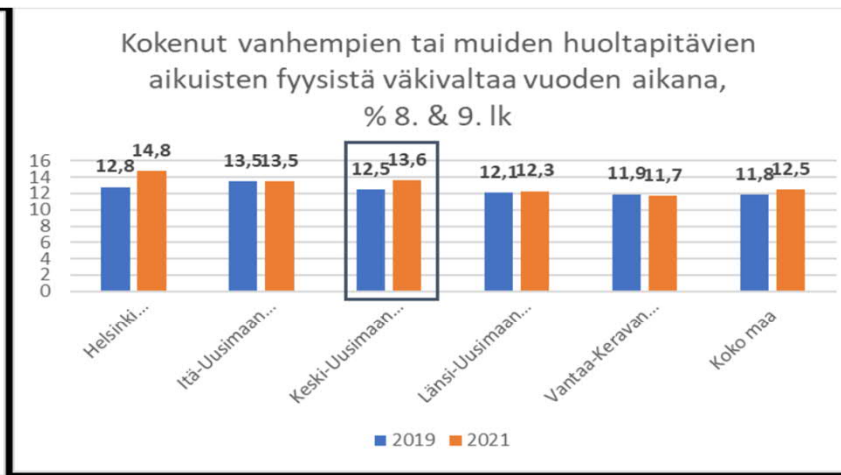
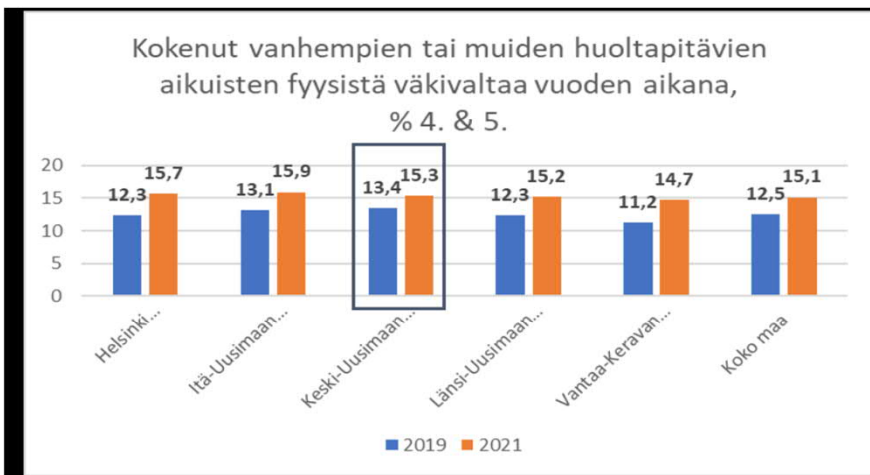
Miksi aiheesta pitää puhua? FinSote 2020

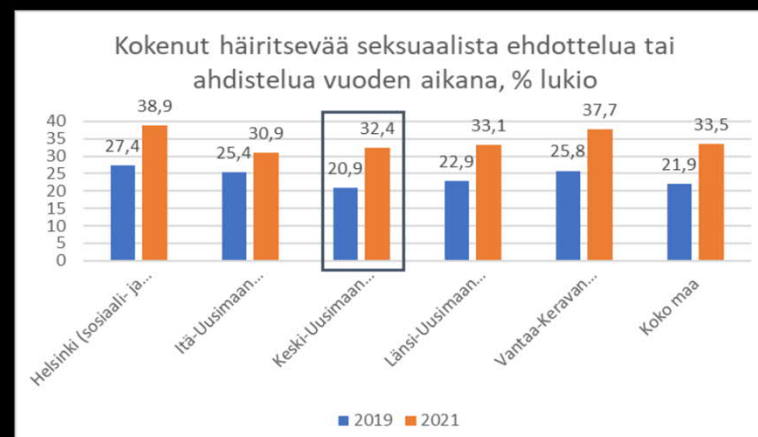
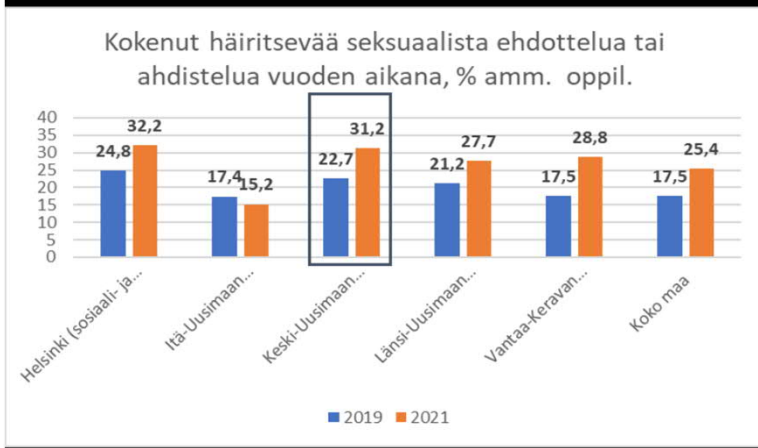
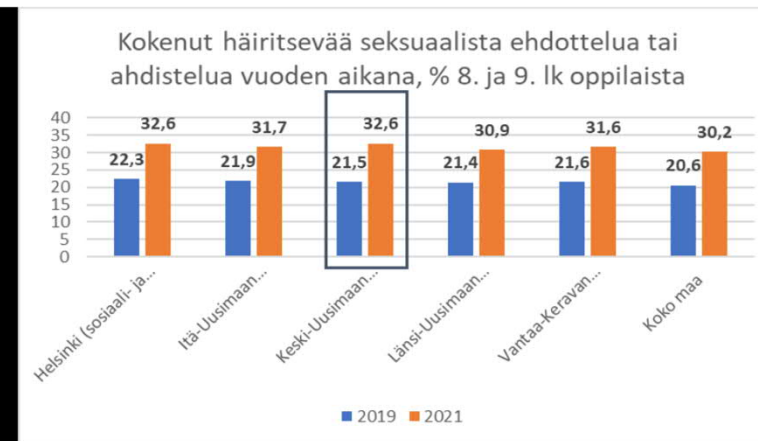
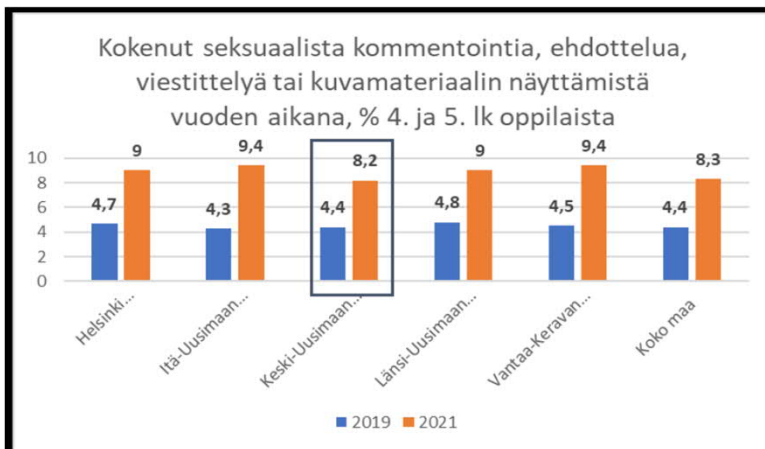
TUUSULA

Elämisen taidetta.

Miksi aiheesta pitää puhua? Kouluterveyskysely 2021

Miksi aiheesta pitää puhua? Kouluterveyskysely 2021

Miksi aiheesta pitää puhua?

- Sosiaalipäivystyksen tehtäviä vuonna 2021 (KeuSote)
 - Perheväkivalta 330 kappaletta
 - Nuoren väkivaltainen käyttäytyminen 190 kappaletta
 - Lapsen turvattomuus 70 kappaletta

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Väkivalta ja sen tunnistaminen

Lähisuhdeväkivallan muotoja

- Fyysinen (lyöminen, potkiminen, kuristaminen, tukistaminen, tuuppiminen, nipistäminen, estäminen, hoidon laiminlyönti)
- Seksuaalinen (raiskaus, sovintoseksiin painostaminen, pakottaminen seksuaaliseen tekoon)
- Henkinen (uhkaaminen, nimittely, nolaaminen, alistaminen, kontrollointi, painostaminen)
- Taloudellinen (rahankäytön kontrollointi, kiristäminen ja toisen rahojen ottaminen omaan käyttöön)
- Uskonnollinen (henkinen väkivalta uskonnollisella ulottuvuudella)

Väkivalta on moninainen ilmiö

- Perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tapahtuu hyvin erilaisissa suhteissa, ja erilaisissa ympäristöissä
- Tärkeää väkivaltaa ilmiönä pohdittaessa on huomioida myös väkivaltaa ja sen uhkaa todistaneet (erityinen huomio lapsiin ja nuoriin)
- Väkivalta usein vakavoituu ja pahenee ajan kuluessa.
- Väkivalta on aina kontrollia
- Väkivallan riski kohoaa elämän muutoskohdissa (ero, pikkulapsivaihe, ikäihmiset)
- Väkivallasta irrottautuminen on vaikeaa (itsetunto, pelko, stigma)

Mitä meidän pitää tehdä?

- Väkivaltatyön suurempia haasteita ovat palveluiden sirpaleisuus, sukupuolittuneisuus sekä väkivallan tekijöiden palveluiden vähäisyys.
- Työn tärkein asia on puheeksiotto. Puheeksioton rimaa pitää laskea, ja prosessi työntekijän tueksi ja asiakkaan jatko-ohjaukseen pitää olla selkeä (kortit)
- Tiedotus. KeuSotelle tulossa MARAK-ryhmä, infograafit työntekijöille ja asiakkaille (myös Tuusulan kunnan käyttöön) sekä valmisteilla infositut intranettiin että ulkoisille www-sivuille. Kunnan olisi hyvä julkaista tietoa näistä kanavissaan, sekä omista tahoistaan jotka voivat olla asiakkaan tukena ja apuna oikean palvelun löytymiseen.

Yhteiset toimintavat ja koulutukset = asiakkaan sujuva polku

- Otetaan käyttöön yhteiset toimintatavat kunnassa ja KeuSotessa. Esimerkkejä alla yhteisistä materiaaleista (THL):

Puheeksiotto:

https://thl.fi/documents/605877/1663634/ota_vakivalta_puheeksi_kortti_fi.pdf/7876f6ad-0796-48df-81f3-268c48410e38

Lähisuhdeväkivallan suodatinkysely:

<https://thl.fi/documents/605877/1663634/Lahisuhdevakivallan+suodatin+ja+kartoituslomake+2020.pdf/73deae28-5f9d-ffba-0dcc-130d01e21060?t=1580481516634>

Pahoinpitely- ja kehokartta: https://thl.fi/documents/605877/1663634/MIII_PAKE%2Blomake_suomi.pdf/9be07839-f976-4117-ae6e-3d65751a9522

Raiskatun akuuttiapu:

<https://thl.fi/documents/605877/1663634/RAP181012.pdf/936905ee-d9ca-472d-b607-b1faeecbcb1>

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Alueellinen lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn ohjelma

Hyvinvointi, terveys ja
asiakkuudet - Keusote

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

TYÖNTEKIJÄN MUISTILISTA (kokijan auttaminen)

Kun lähisuhde- tai perheväkivalta tulee ilmi joko asiakkaan kertomana tai esim. lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomakkeen kautta.

Ota asia puheeksi:

- Ota väkivalta puheeksi –lomake (THL)
- Ota lapsi puheeksi ja tee tarvittaessa lastensuojeluilmoitus

AKUUTTI TILANNE

Ota yhteys:

- Hätäkeskus, puh. 112
- Sosiaali- ja kriisipäivystys, 24/7
- Sosiaalipäivystys
 - puh.
- Päivystysapu, puh. 116 117

EI AKUUTTI TILANNE, EI VÄLITÖNTÄ VAARAA

Ota yhteys tai konsultoi:

1. Sosiaalipäivystys, ensisijainen puh.nro virka-aikana
 - puh.
2. Sosiaali- ja kriisipäivystys, 24/7
 - puh.
3. Asiakasohjauksen neuvonta ja ohjaus, virka-aika
 - Lapsiperheet ja nuoret, puh.
 - Työkäiset, puh.
 - Ikäihmiset, puh.
 - Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut, puh. 019 226 0404
 - Vammaispalvelut, puh.
4. Päivystysapu, puh. 116 117

MUU TUKI:

- Keski-Uudenmaan turvakoti (24/7) puh. 050 325 2900 (päivystys) / 050 308 5905 (vastaava sos.tt)
- Lyömätön Linja, Keski-Uusimaa puh. 050 373 2822
- Rikosuhripäivystys
 - Valtakunnallinen puh. 116 006
 - Keski-Uudenmaan palvelupiste puh. 0400 875 395
- HYMISE Kriisikeskus puh. 0400-755284, Ma-pe klo 9-15:00
- Nollalinja (24/7), puh 080 005 005 (Tiedot turvakotitilanteesta)
- SERI-tukikeskus (24/7), HUS, päivystyspuhelin 040 701 8446 (<https://www.hus.fi/potilaalle/sairaalat-ja-toimipisteet/naistenklinikka/seri-tukikeskus-seksuaaliväkivallan-uhreille>)

VERSIO

Sivu 1

Lähisuhde- ja perheväkivallan kartoitukseen työkaluja, THL:

- Ota väkivalta puheeksi –lomake
- Lähisuhdeväkivallasta kysyminen ja uhrin kohtaaminen
- Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake
 - Englanniksi
 - Lomakkeen täyttämisohteet
- Pahoitpitely- ja kehonkarttalomake, PAKE
 - PAKE-lomakkeen käyttöohje
- Raiskatun akuuttiapua –kansio, RAP
- Moniammatillinen riskienarviointikokous, MARAK
- Suostumuslomakkeet, MARAK (puuttuu)
 - Esim EKSOTE
- Henkilökohtainen turvasuunnitelma
- Lomake häirinnän ja vainon kartoittamiseen

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/vakivallan-ehkaisy/lahisuhdevakivalta/vakivallan-tekijan-tukeminen>

ASIAKKAAN POLKU

Olet kohdannut tai nähnyt väkivaltaa tai väkivaltilanteita

- Ota väkivalta puheeksi –lomake / Ota lapsi puheeksi

AKUUTTI TILANNE

Ota yhteys:

- Häätokeskus, puh. 112
- Sosiaali- ja kriisipäivystys, 24/7
 - 019 711 0721
- Sosiaalipäivystys
 - puh. 019 226 040
- Päivystysapu, puh. 116 117

EI AKUUTTI TILANNE, EI VÄLITÖNTÄ VAARAA

Ota yhteys tai konsultoi:

- Sosiaalipäivystys, ensisijainen puh.nro virka-aikana
 - puh. 019 226 0400
- Sosiaali- ja kriisipäivystys, 24/7
 - puh. 019 711 0721
- Asiakasohjauksen neuvonta ja ohjaus, virka-aika
 - Lapsiperheet ja nuoret, puh. 019 226 0401
 - Työkäiset, puh. 019 226 0402
 - Ikäihmiset, puh. 019 226 0403
 - Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut, puh. 019 226 0404
 - Vammaispalvelut, puh. 019 226 0433
- Päivystysapu, puh. 116 117

MUU TUKI:

- Keski-Uudenmaan turvakoti (24/7) puh. 050 325 2900 (päivystys) / 050 308 5905 (vastaava sos.tt)
- Lyömätön Linja, Keski-Uusimaa puh. 050 373 2822
- Rikosuhripäivystys
 - Valtakunnallinen puh. 116 006
 - Keski-Uudenmaan palvelupiste puh. 0400 875 395
- HYMISE Kriisikeskus puh. 0400-755284, Ma-pe klo 9-15:00
- Nollalinja (24/7), puh 080 005 005 (Tiedot turvakotitilanteesta)
- SERI-tukikeskus (24/7), HUS, päivystyspuhelin 040 701 8446 (<https://www.hus.fi/potilaalle/sairaalat-ja-toimipisteet/naistenklinikka/seri-tukikeskus-seksuaalivakivallan-uhreille>)

VERSIO

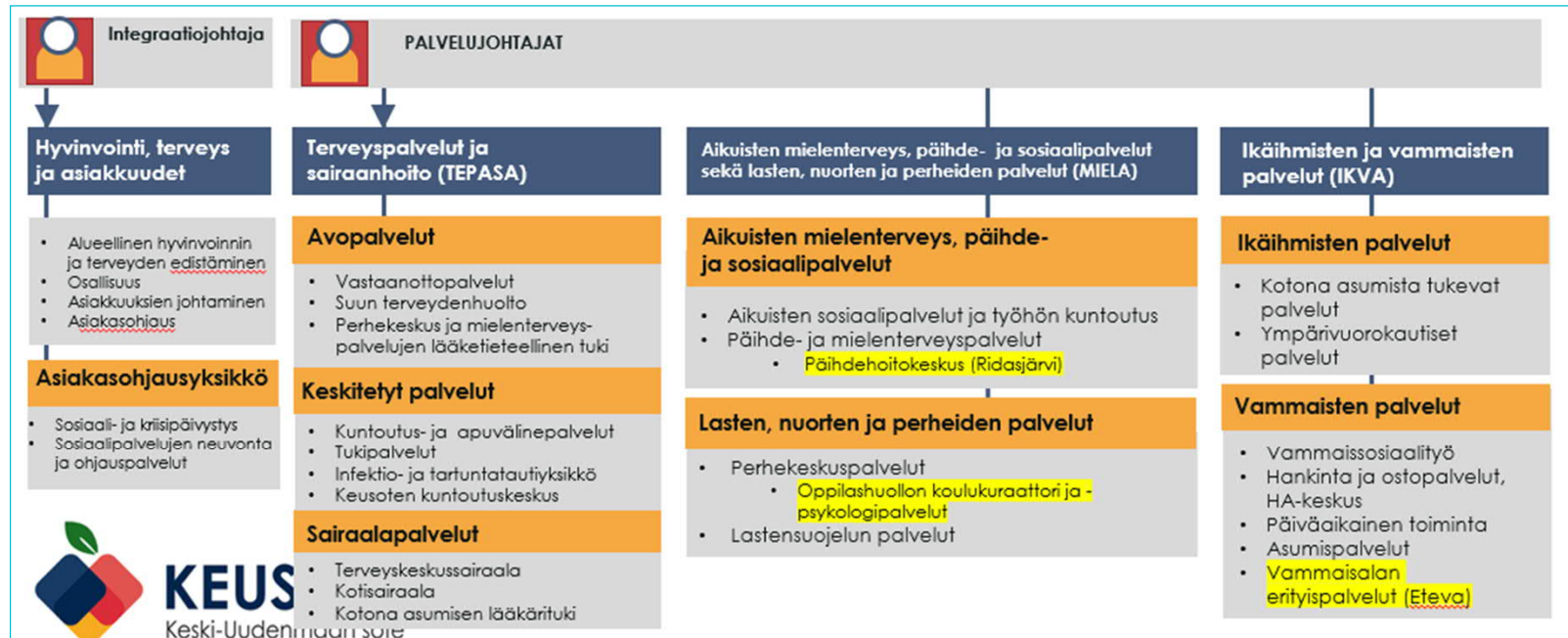
Väkivallan muodot:

- Fyysisen väkivalta
 - esim. töniminen, lyöminen, potkiminen, tukistaminen, pään hakkaaminen, raapiminen, repiminen, ravistelu, ampuma- tai teräaseen käyttö, fyysisellä väkivallalla uhkailu
- Henkinen väkivalta
 - esim. alistaminen, arvostelu, nimittely, halveksunta, kontrollointi, sosiaalisen kanssakäymisen rajoittaminen, voimakas mustasukkaisuus, eristäminen, tavaroiden hajottaminen, kotieläinten vahingoittaminen tai jollakin näistä tai esimerkiksi itsemurhalla uhkaaminen
- Seksuaalinen väkivalta *
 - esim. raiskaus, raiskauksen yritys tai seksuaalisen kanssakäymisen eri muotoihin painostaminen tai seksiin pakottaminen, seksuaalisella väkivallalla uhkailu, seksuaalinen halventaminen, pornografiaan pakottaminen, ehkäisyn käytön kieltäminen, aborttiin pakottaminen, seksuaalisen itsemääräämisoikeuden rajoittaminen
- Kaltoinkohtelu tai laiminlyönti
 - esim. lapsen, vanhuksen tai vammaisen jättäminen vaille hoitoa, apua tai huolenpitoa tilanteissa, joissa hän on ollut niistä riippuvainen, toisen ihmisen vahingoittaminen lääkkeillä, päihteillä, kemikaaleilla tai liuottimilla
- Taloudellinen väkivalta
 - esim. itsenäisen rahankäytön estäminen, taloudelliseen päätöksentekoon osallistumisen estäminen tai pakottaminen omien rahojen antamiseen toisen käyttöön, taloudellisella väkivallalla uhkailu tai kiristäminen
- Kulttuurinen tai uskonnollinen väkivalta
 - esim. uskonnolliseen vakaumukseen pakottaminen, väkivallalla uhkaaminen tai sen käyttö uskontoon tai kulttuuriin viittaamalla, kuten ns. kunniaväkivalta, uskontoon liittyvillä asioilla uhkailu

* HUOM! Oma prosessi

Alueellinen MARAK työryhmä

MARAK ohjausryhmän perustaminen kesken

Sosiaali- ja kriisipäivystys (1)

Asiakasohjausyksikkö (1)

Ikäihmisten palvelut (1)*

Vammaisten palvelut (1)*

- Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen edustaja
- Keski-Uudenmaan turvakoti
- Rikosuhripäivystys, RIKU
- Lyömätön linja, Keski-Uusimaa
- Perheasian neuvottelukeskus, SRK

Tepasa (1)

Perhesosiaalityö (1)

Päihde- ja mielenterveyspalvelut (1)

Lastensuojelun palvelut (1)

Aikuisten sosiaalipalvelut (1)

Maahanmuuttajien sosiaalityö (1)*

*) tarvittaessa, mutta osallistuu koulutukseen

- Puheenjohtaja
- Sihteeri
- Jäsen ja nimetty varajäsen
- Tapaamiset n. 1 / kk
- THL:n koulutus ja järjestäytymiskoulutus s 27.4.2022